

Marek Demjanov:

“Usun, et olen õnnelik, kuna olen saanud tegeleda sellega, mis mind on huvitanud.”

Loe lk 8-12

LHV prognoosid
Lk 5

Millise fondi oled valinud
sina?
Lk 13

India kõige kuulsam ja
võimukam kodanik Mukesh
D. Ambani
Lk 14-15

Ideede ja inspiratsiooni
spikker turundajale –
Turundusguru
Lk 16-17

Ebsikas rahvusvahelisel
areenil
Lk 18-19

Avastades Erasmusena
Amsterdami
Lk 21-22

Sisukord

Peatoimetaja veerg	2
Uudised	3
How much do you know about Lancaster Management University School?	4
LHV prognoosid	5
International Cuisine Night rocked again!	6-7
Marek Demjanov- surfar, näitleja ja topeltjuht	8-12
Millise fondi oled valinud sina?	13
India kõige kuulsam ja võimukam kodanik Mukesh D. Ambani	14-15
Ideede ja inspiratsiooni spikker turundajale – Turundusguru.	16-17
Ebsikas rahvusvahelisel areenil	18-19
Sandra Goudin – „Õnnelik juhust, sest elu viis mind kokku õigete inimestega.“	20
Avastades Erasmusena Amsterdami	21-22
Tudengiristsõna.	23

Toimetatus

Peatoimetaja: Liisi Poomann

Küljendaja: Piret Lain

Keeletoimetajad: Killu Paldrok, Nicola Hijlkema

Fotograafid: Margus Press, Dmitri Korobtsov

Toimetus: Andreas Tiik, Annika Neumann, Liisa Toomlaid, Sandra Goudin, Linda Eichler, Mari-Liis Kärpuk

Kirjutage meile: tudengileht@ebs.ee

Helistage: 665 1365

Või astuge läbi: ruum 208

Väljaandja: EBSi üliõpilasesindus

Trükk: EBS Print

Tiraaž: 1000

Kevad jälle käes..

Taas on lõppemas tegus õppeaasta ning kohe kohe algavad eksamid. Ilmad on ilusamaks läinud ning kõigil mõtted juba suveplaanide peal. Lugeses aga Marek Demjanovi mitmesugustest erinevatest tegemistest, tuli kuskilt kohe kuhjaga energiat juurde. Ka tema kinnitab ütlust – kes teeb, see jõuab. Kevadväsimus võib küll tahes-tahmata maad võtta, kuid sellest on võimalik kiirelt üle saada – kas või päikeselt energiat ammutada.

Vahel tundubki, nagu oleks võimalik eristada kahte tüüpi inimesi – ühed, kes tõesti tegelevadki vaid ühe kohustusega ning ülejäänud aja löövad aega surnuks, ja teised, kelle päevad on sisukalt täidetud ning kes kunagi ei pea igavusest nüristuma. Siinkohal võib endalt küsida – kuidas sisustan mina 24 tundi, mis meile iga päev kasutada on antud?

Siiski on loomulik, et kõik ei ole nii must ja valge – inimesi on erinevaid. Seega loodan, et igaüks leiab enda jaoks selle “kuldse kesktee” ning on täis tahtejõudu ja ettevõtlikkust, et

Liisi Poomann.

julgelt eksamitele vastu astuda ning ilusate tulemustega suvisesse Eestisse suunduda. Ning eksameid ei maksa karta, sest nagu ka Demjanov ütles – kui praegu ennast lihtsalt kuidagi välja libistad, maksab see hiljem valusalt kätte.

Jõudu ja jaksu eksamitel,

Liisi Poomann

Tips for your business

5 Tips for Effective Business Planning

- Clearly define your business idea and be able to succinctly articulate it. Know your mission.
- Examine your motives. Make sure that you have a passion for owning a business and for this particular business.
- Be willing to commit to the hours, discipline, continuous learning and the frustrations of owning your own business.
- Conduct a competitive analysis in your market, including products, prices, promotions, advertising, distribution, quality, service, and be aware of the outside influences that affect your business.
- Seek help from other small businesses, vendors, professionals, government agencies, employees, trade associations and trade shows. Be alert, ask questions, and visit your local SCORE office.

5 Tips to Jump Start a New Business

- Create a brand. Spend a little money to create a professional logo, business card and stationery. Present a professional image.
- Ramp up Online. Make creating a Web site a top priority. A Web site is today's calling card. You really shouldn't do without one. Give people a place to go to learn about your business.
- Make Your First Sale. This is the key. Get that first sale even if it's friends or family at a discounted rate. This counts as getting started, so go for it.
- Promote Testimonials. Get testimonials from your first sales. Start building credibility for your business from day one.
- Build Buzz. Be creative. Look for a special promotion, big event, email campaign or something out of the norm for your business to get people talking about you, your product or service.

EBSi ülikooli sõrmus

EBSi üliõpilasesindus korraldas 16.–20.veebruari ülikooli sõrmuse disaini valimise. Hääletusel osales ligi sada inimest. Raigo Randese disainitud sõrmustest võitis ülekaalukalt kavand nr 2. Esmakordselt on võimalik EBSi ülikooli sõrmust osta 15. aprillist ruumist 208. Võimalik on näha nii kullast kui ka hõbedast sõrmuste näidiseid. Kullast sõrmuse hind on 2500 krooni (sisaldab 7 grammi kulda) ning hõbedast sõrmuse hind on 399 krooni. Hinnale lisandub graveerimiskulu 5 krooni tähe eest. EBSi ülikooli sõrmus on mõeldud kõigile tudengitele. Edukat tellimist!

Disain: Raigo Randes

Sõrmus.

Something interesting..

Robert M. Hollister from the U.S. Embassy in Tallinn will deliver a lecture on the 8th of April at 14.00 – 15.30, in room 403 on the following topic: Barack Obama's Road to the White House, and Priorities for the new U.S. Administration

Kohviautomaat asub teise korruse arvutiklassi juures

Märtsi teisest nädalast saab EBSis teisel korrusel juua maitavat kohvi ja kakaod. Lisaks nendele võib valida ka teed või puljongit. OÜ Vendingland paigaldas tänapäevase müügiautomaadi koos mugava makselahendusega: maksta saab nii paberrahas kui ka müntidega, kusjuures aparaat tagastab enam makstud raha. Automaadis olev kohviveski purustab kohvioad vahetult enne joogi valmistamist. Nii on saadav jook alati maitsev ja aromaadne. Vendingland OÜ tegeleb Itaalia kohvimasinade müügi ja rentimisega, lisaks pakub klientidele masinate paigaldus- ja hooldustööd. Meie poolt pakutavad kohvimasinad sobivad oma töökindluse ja tootmismahutudega enim HoReCa (Home, Restaurant, Café) valdkonda, kuid on leidnud ka laialdast kasutust kodudes ja kontorites. Aastatega on ettevõtte omandanud kogemuse ning suudab pakkuda kõigile usaldusväärset ja kvaliteetset teenust. Vendingland OÜ pakub kõigile ettevõtjatele võimalust reklaamida oma toodet/teenust kohvitopsidel. Teie sõnum jõuab kaheteistkümneme Tallinna kõrgkooli tudengiteni. Vendingland OÜ www.vld.ee

www.vld.ee

Kohviautomaat.

Aprillikuu üritused EBSis

2. aprill Pokkeriõhtu

24. aprill Kuldne Haba

Uue esinduskogu valimised

27. aprill Esinduse Chill

Üliõpilasesindus loob uue heategevusprojekti, kus igaüks saab anda oma panuse aitamaks lastekodulapsi ülikooli „AITA MÕELDA SUURELT 2009“

Events by ESN Tallinn

09.04.09 ESN Tallinn Movie Night III

13.04.09 ESN Tallinn Erasmus Quiz III 19.00

16.04.09 ESN Tallinn Tram Party I

17.04.09 ESN Tallinn Tram Party II

20.04.09 ESN Tallinn Photo contest & Essay contest begins

23.04.09 Parlament open door day

Life and Studies in Southern Europe!

Estonian Business School will organise a special event on the **3rd of April at 11 – 13** (in room 306) in order to introduce living and studying opportunities in Southern Europe: Italy, France and Spain. The main guests and speakers at this event are from the three different embassies: **Denis Duclos** from the French Embassy, **Andrea Pompermaier** from the Italian Embassy, and **Mikel Iriso** from the Spanish Embassy.

Current incoming exchange students are welcome to come and talk about their country and the differences in real life between Estonia and Southern European countries. We also expect several EBS students to talk about their recent exchange experiences in our partner universities. Besides interesting and useful information, the event will offer Italian, French and Spanish music, as well as special snacks.

More information: eve.myyr@ebs.ee

How much do you know about Lancaster Management University School?

Liisi Poomann

Lancaster University Management School (LUMS) in Lancaster, England, is the international business school of Lancaster University. The School was established in 1964. It is ranked first in the UK for its business and management research; and teaches the full range of business and management subjects, with undergraduate degrees, postgraduate degrees, including MBAs and PhDs, and post-experience executive education. Its MBA is ranked 22nd in the World overall, and first for value for money.

LUMS is made up of eight academic

departments: Accounting and Finance, Economics, the Institute of Entrepreneurship and Enterprise Development, the Management Development Division, Management Learning and Leadership, Management Science, Marketing, and Organisation, Work and Technology.

The School is located in modern buildings opened in 2005. It is one of the three faculties of Lancaster University, which occupies an attractive parkland campus just south of the city of Lancaster.

ATTENTION! There are 10 questions about Lancaster Management University School (LUMS). Send the answers to this e-mail liisi.poomann@ebs.ee for 14th of April and you have a possibility to get some little surprises from EBS Üliõpilasesindus.

1. Who can candidate to EBS + LUMS double degree programme?
2. How long you have to study at EBS before transfer to LUMS?
3. What is the name of the degree our students can achieve at LUMS?
4. How much does a year at LUMS cost?
5. Can non-Estonian passport holders apply to go to LUMS?
6. What TOEFL score to successful candidates have to have?
7. Who is the programme's Academic Director at EBS ?
8. What is the final date for applying to transfer to LUMS?
9. What must all candidates do before they can be accepted to LUMS?
10. Is LUMS ranked in the Financial Times European Business School ranking?

Anne-Liis Arulo

The Lancaster Leadership Centre - the heart of LUMS

LHV prognoosid

Liisa Toomlaid

Viimasel ajal on pea igas seltskonnas viibides teemaks majanduskriis. Spekulatsioonide on palju ja puudust ei tule ka inimestest, kes arvavad teadvat õigeid vastuseid selle kohta, millal majanduskriis läbi saab, kuhu peaks investeerima jne. Selle asemel, et kuulata vastakaid arvamusi, võtsime hoopis kätte ja uurisime majandusvaldkonna tegijatelt, kuidas asjad tegelikult on. Meie küsimustele vastavad LHV analüütik Sten Pisang ja Swedbanki pressiesindaja Kristi Künnapas.

Mis on hetkel peamine põhjus, miks fondid tagasihoidlikult positsioone võtavad?

Sten: Eelmise aasta börsikrahh, mis neelas üle maailma sadu miljardeid inimeste (investorite) varasid, on paratamatult investoreid tugevalt hirmutanud ja turgudel eemale peletanud. Selleks, et veel midagigi päästa, on aktsiaid ja fondiosakuid müüdud. See omakorda on langusele ainult hoogu juurde andnud. Nagu valdav osa muust maailmast, on ka Balti riikide majandused praeguseks langusesse vajunud. Selle kohta, kuidas langusest välja saada, puudub veel ühtne ja selge vastus. Fondide väga tagasihoidlik huvi kohalike ettevõtete vas-

Selleks, et börs uuesti jätkusuutlikusse tõusu vedada, on tarvis võita välisinvestorite usaldus.

tu peegeldab suurt määramatust siinse majanduse tuleviku suhtes. Selleks, et börs uuesti jätkusuutlikusse tõusu vedada, on tarvis võita välisinvestorite usaldus. Usalduse võitmine eeldab aga majanduse stabiliseerumist.

Kristi: Fonde juhitakse üldiselt aktiivselt, mis tähendab, et investeringuid kohandatakse vastavalt turuolukorrale. Ajalooliselt on varaklassidest näidanud kõige paremat tootlust aktsiaid ning seetõttu panustatakse tõusuperioodil sinna rohkem. Ebastabiilsetel aegadel nagu praegu otsitakse investeringuid, mille kõikumine ei ole nii suur kui aktsiatel. Seega panustatakse praeguses keskkonnas rohkem kvaliteetvõlakirjadesse ning teistesse stabiilsemat tulu lubavatesse rahaturuinstrumentidesse.

Kas madalad aktsiahinnad on kehvade majandustulemuste tagajärg või on suurem mõju ülemaailmsel majanduskriisil?

Sten: Aktsiahinnad on alla tambitud nii börsikrahhil kui ka ülemaailmse majanduskriisi tagajärjel. Majanduskriis omakorda on oluliselt kärpinud viimastel aastatel tugevalt kasvanud majanduste tiibasid. Järsult jahtuvad majandused on kaasa toonud ettevõtete tulemuste kiire halvenemise, mis on aktsiahindadele jätkuvat survet avaldanud. Seega oma osa on madalate aktsiahindade taga nii ülemaailmsel majanduskriisil kui ka halvenenud majandustulemustel.

Kristi: Madalad aktsiahinnad tulenevad kehvadest majandustulemustest, mis omakorda tulenevad majanduskriisist. Krediidikriis vähendas oluliselt ettevõtete võimalusi laenu saada ning seetõttu on vähenenud ka investeringud. Ehk teisisõnu väheneb sellega ettevõtete potentsiaal tulevikus suuremat kasumit teenida. Teiseks on majanduskriisi tulemusel suurenenud tööpuudus ning seeläbi vähenenud tarbimine. See kõik mõjutab ettevõtete kasumeid.

Kristi Künnapas.

Hetkel on aktsiaid oma näitajate poolest igati soodsad, kuid tõenäoliselt langevad hinnad veelgi rohkem. Aktsiate hinna edasine liikumine sõltub ka sellest, kas ja mis ulatuses elavdavad majandust eri riikide ettevõtlust toetavad stiimulpaketid. Öeldakse, et aktsiaturud vaatavad umbes pool aastat ettepoole ehk hetkel hinnatakse ettevõtete kasumlikkuse edasist vähenemist.

Kuidas prognoosite Tallinna väärtpaberituru aktsiaindeksit aasta pärast?

Sten: Tavaliselt hakkab börs tõusma pool aastat kuni aasta enne makromajanduslike näitajate paranemist. Usun, et suurem langus on hetkel möödas, kuid vaatamata sellele nii pea kiiret tõusu ei ootaks. Aasta pärast võiksime olla natukene kõrgemal kui täna, kuid enne seda käime tõenäoliselt ka uutest põhjades. Isiklikult usun, et 1,5–2 aasta perspektiivis on makromajanduslikud näitajad kindlasti juba uuesti tõusule pööranud ja see aitaks ka börsi tõusule.

Kristi: Tallinna börsi edasist käekäiku on raske prognoosida. Oleme väikene turg, mille edasine käekäik sõltub suuresti väliskeskonna mõjudest. Paistab, et välisinvestorite suurem müügisurve on läbi, kuid vähese likviidsuse tõttu võib esineda suuri kõikumisi. Võib eeldada, et Tallinna börs on aasta pärast umbes samal tasemel kui praegu.

Sten Pisang.

International Cuisine Night rocked again!

Liisa Toomlaid

As a tradition ESN EBS organized International Cuisine Night for Erasmus and EBS students also this semester. It is a night full of fun and delicious food. This time on 10th March we had a chance to learn how to dance kaerajaan, taste different dishes and also everyone had a chance to find out interesting facts about France, since their group made such an excellent performance.

Probably anyone can cook French, Spanish, Italian or Polish dishes when using the recipes from a cookery book but what can be better than tasting the Ratatouille made by French, Tortilla de Patata made by Spanish etc.? These two were only some of the wonderful countries and dishes that were represented on 10th March. Like always, we had more than ten countries cooking and offering their countries' specialties. This year we had the chance to see a presentation about French traditions and

food. They made a great presentation and I cannot forget to mention the National Anthem they sang all together. By the way those French guys have excellent voices!

We had food from all over Europe as well from Estonia and like always we could see funny faces when everyone had to take a welcome shot and on the top of that bread with our delicious kilu.

After eating all the good food, we decided to dance. Ülane, who knows very well how to dance kaerajaan, was kind enough to teach us the famous Estonian dance. Since learning kaerajaan isn't really rocket science everyone learnt it really fast. At the beginning, like always, everyone was really shy. But like they say: "Don't be shy, have a try!" So finally we got almost everyone to move their feet and believe me I could not see any unhappy faces. Everyone enjoyed it so much that in the end some of them came up to me and asked if we could do another round of kaerajaan.

Risto Saaremets:

The Night of International Cuisine has always been a success amongst EBS students. Compared to the previous times, there was more group involvement. The idea of integrating a traditional Estonian dance was a brilliant idea that brought along good atmosphere. Kalle and I agree that although all dishes were delicious, the French cuisine beat all their competitors. It was fun to listen to Quentin taking control of the night, mostly for the misspelled power point presentation and the classical French accent. We dearly hope this tradition amongst EBS Erasmus students will not be lost ever.

Even though it was Thursday night Erasmus students never sleep. Almost everyone continued their night going out into Old Town with a bunch of new friends and tummy full of delicious food.

Dancing the Estonian national dance - kaerajaan!

Tasting different national food.

French national food.

Marek Demjanov- surfar, näitleja ja topeltjuht

Mari-Liis Kärpuk

Mitmeid kordi olen kuulnud inimesi ütlemas „Ma ei jõua enam, lihtsalt ei jõua“, kuigi asju, mida teha jõuda tuleks, peaaegu polegi. Niisiis otsustasimegi teha intervjuu Marek Demjanoviga, kes on suurepärase näide sellest, kuidas see, kes teeb, ka jõuab...

Kõik, mis me oleme, saab alguse sellest, kust ja kuidas me tuleme. Kust ja kuidas teie tulete?

Olen läbi ja lõhki Tallinna südalinna poiss. Sündisin Sakala tänavas, elasin ja kasvasin Tatari tänavas ja koolis käisin Liivalaias. Olin üsna elava loomuga laps, õudselt meeldis mulle puu otsa onne ehitada ning mööda vanalinna pööninguid ja katuseid kolistada. Koolis polnud õpitulemused just kiita, sest mind huvitasid tunnivälised asjad, raadio-

ja kinoring, klassiekskursioonid, matkad. Armusin Venemaa avarustesse ja muidugi oli ääretult oluline, et saaksin sõpradega suhelda. Sportisin kõvasti, mulle meeldis korvpall ja ujumine. Pisut hiljem tegelesin paar aastat tõeliste musketäride spordiga – modernse viievõistlusega: jooksmine, ujumine, sportpüstolist laskmine, vehklemine ja ratsutamine. Mõne aja pärast sattusin purjetama. 5–6 aastat sai väga tõsiselt ja üsna tipus merd küntud. See karastas ja viis kokku väga heade sõpradega, kellega käin läbi tänini.

Kuidas te sellise mässajaliku iseloomu juurest teatrisse sattusite?

Ühel päeval sai isu täis. Pakkusin ennast Jaan Tombi nimelisse rahvateatrisse näitlejaks ja vedas, sain kohe ka rolli. Otsustasin kogu oma järgneva elu teatrile pühendada. Lavakas võetakse vastu üle ühe aasta ja mina sattusin lõpetama just sellel aastal, kui vastuvõttu ei

olnud. Kuna lapsest saati oli mul vene keel sama heal tasemel kui emakeel, proovisin sisse astuda Peterburi teatrikooli. Seal aga ei võetud mind jutule, kuna ma polnud veel sõjaväes käinud. Õnneks pääsesin Tallinna Ülikoolis õppima näitejuhiks.

Pärast lõpetamist tundsin, et ei ole veel päris valmis oma lavastajateed alustama ja õppisin veel paar aastat Soomes – Helsingi Ülikoolis teatriteadust ja Teatriakadeemias võtsin kursuseid lavastaja erialal.

Oma lõputööks lavastas rahvusvahelise seltskonnaga etenduse, Saaremaal ühe väikese küla suurtest inimestest ja unistustest.

Kogu järgnevat elu teatritele siiski ei pühendanud. Miks teatrist omakorda restoraniärisse otsustasite minna?

Eesti vabariik hakkas õitsele ja äritegevus samuti. Isal oli restoranis tuge vaja ja ma mõtlesin, et mis seal ikka, kurnatuna suurest

Marek Gloria veinikeldris.

projektijuhtimisest poleks paha paar aastat ennast proovile panna äri valdkonnas. Omandan uusi kogemusi ja samas olen isale toeks.

Sellest sai kaheksa sisutihedat aastat. Nende aastatega panime aluse Gloria veinikeldrile ja restoranile Egoist. Huvi teeninduse, toitlustuse ja veininduse vastu süvenes, olin väga püüdlik, hakkasin ka ise kodus süüa tegema ning oma aia õuntest isegi veini ja siidrit valmistama. Käisin Prantsusmaal viinamarju korjamas ning parimates Prantsuse jt Euroopa riikide restoranides märkmeid tegemas ja eeskujusid hankimas.

Enne Gloria tegevjuhiks saamist olin samas ettevõttes müüja, kulinaariapoe juhataja, varustaja, kelner ja saaliadministraator. Kõik kulges kuidagi vägagi sujuvalt ja loomulikult.

Kõik läks tõesti sujuvalt. Miks nüüd hüpe EBSi magistriõppesse?

Mida aeg edasi, seda rohkem hakkasin tundma huvi ka teoreetiliste teadmiste vastu organisatsioonikäitumisest, finantsjuhtimisest ja turundusest. Siiani olin enamiku otsuseid vastu võtnud tunde järgi. Kui hakkasin välja mõtlema uut, toimivat töötajate motivatsioonüsteemi, sattus juhuslikult minu ette EBSi magistriõppe programm. Nii lihtne see otsus siis oligi – milleks leiutada jalgratast, pean oma tunnetuslikule juhtimisele teoreetilise tagala kindlustama. Tundus, et EBSi magistriprogramm hõlmab just seda, mida vaja.

Ja ma ei eksinud.

Olin õnnelik, et sain kõike teoreetilist kohe ka praktikas realiseerida ja läbi proovida. Sain kinnitust ja julgust, et suures osas olin toiminud õigesti.

Kõige raskem minu küllaltki aukliku keskkoolimatemaatika

pagasi juures oli läbi närida kogu finantsjuhtimist puudutav, aga ka mikro- ja makroökonomika. Iseenesest tohutult huvitavad ained, ent kui augud eelnevalt ees, siis lõpuks need sisse ka jäävad.

Õppeperioodil mõtled ikka, kas mul on ühte või teist ainet või selle osa nii väga vaja – ja libistad ennast kuidagi läbi – see maksab hiljem valusalt kätte.

Kas EBSi aastatest meenub teile ka mõni huvitav õppejõud või seik, mida tahaksite praeguse koolirahvaga jagada?

Vahva, et vahest anti ka tugevat fantaasiat nõudvaid loomingulisi ülesandeid, lemmikuteks olid Lembit Valdi, Toomas Dannebergi, Anu Virovere ja Ülle Pihlaku loengud.

Õppeperioodist tuleb ka paar päris naljakat lugu meelde, kui mõni kaastudeng valesse loengusse eksis ning sellest alles poole loengu pealt aru sai ja siis kähku välja tuhis. Vahel oli enesegi tõsine probleem õige loenguruumi leidmisega, kui loengukaaslased olid juhuslikult teise klassi kolinud.

Sel ajal panite ka oma äriale aluse – asustasite restorani Sushihouse. Kas see mõte tuligi Ülle Pihlaku loengutest?

Sushihouse'i restorani loomine sai alguse minu ja teise omaniku Raul Reemeti (ka EBSi vilistlane) kiindumusest Jaapani kööki ja reisist auväärse sushimeistri juurde. EBS oli tõesti see, kes andis mulle julguse oma restoraniga algust teha. Panime sõpradega seljad ja raha kokku, hankisime tehnoloogia ja töötajad ja teatud ta saigi.

Lisaks Sushihouse'ile on teie ketis ka House Catering, House Café ja House Restaurant. Kuidas need tulid?

House'i restorani idee sai hoogu sellest, et turgu laiemalt haarata, piire ületada, oma moodi õigus-tuseks Sushihouse'is ka midagi euroopalikku pakuda. Kohvi-ku idee aga järgnes loomulikku rada pidi, et palvatel suvekuudel tegevust leida ja rahavoogusid parandada. Vahepeal laienesime, hakkasime pakkuma ka *catering*'i-teenust.

Kas House Catering pakub ka jaapanipärast toitlustust?

House Catering on selles mõttes universaalne üksus, et pakub põhiosas Jaapani köögile tuginevat (sushi, sashimi, yakitori jne) sööki,

Huvitavad faktid

Vanus: 40

Rahvus: eestlane

Pere: naine ja kaks tütart (3 ja 12- aastased)

Töökogemus:

- 2007- Restoran House üks omanikest
- 2005– 2007 Sihtasutus Vene Teater, juhatause liige
- 2001–2005 Eesti Riiklik Vene Draamateater, direktor
- 1994–2001 restoran Gloria ja Egoist, Gloria Veinikelder, tegevjuht.
- 1993–1995 IN Teater, lavastaja, produtsent
- 1992–1993 Yle Radioteatteri Finland, näitleja, lavastaja assistent

Haridus:

- 2004 Estonian Business School, MBA (rahvusvahelise ärijuhtimise magistriõpe)
- 1991 Tallinna Pedagoogikaülikool, kultuuriteaduskond, näitejuhtimise bakalaureus

Hoolimata sellest, et Marek on üks Jaapani kööki pakkuva restorani omanikest, on ta ka suur Prantsuse, Ukraina ja Armeenia köögi fänn.

aga samas võime katta vastavalt kliendi soovidele ka euroopapärase laua.

Kuidas ettevõttel praegu läheb?

Praegu on toitlustusturul väga hallid ajad, kui mitte mustad. Eriti kurb on see, kui loobuma peavad hingega toitlustusäri ajavad kohad ja inimesed ning jäävad vaid kiirsöögikohad või mingid hämarad ettevõtmised.

Ma pole küll originaalne, kuid kordan, et heal tasemel restorani pidamine on pigem elustiil kui äri, kuigi jah, teatud tingimustel võib sellega pisut ehk teenidagi.

Nagu me kõik otsime oma teed ja õigustust eksistentsile ja tegemistele, toimub see ka ettevõtete elukaare puhul. Tänaoleni oleme olnud pidevas muutumises ja kindlasti otsime veel õigustust, et olla parim sushivalmistaja ning omapärase köögi ja interjööoriga mõnus ajaveetmiskoht. Aga kui ei leia, siis ei leiagi. Oleme lihtsalt kogemuse võrra targemad.

Kas kriisi ajal järgite ka mingit erilist põhimõtet või käib kõik ikka

vana rada pidi?

Rasketel hetkedel korrutan endale mantrat – tegemata jätmine on alati hullem kui tegemine, ei tohi karta eksida, aga kui eksid, tuleb ka vastutada.

Oleme terve viimase aasta tegutsenud selle nimel, et tulusid majandussurutise leevendamiseks suurendada. Oleme äsja teinud läbi kulude kärpimise ning töötajate seas vajaliku puhastuse.

Kui kõik jooksebki kolinal kokku, tuleb eneses leida jõudu koguda ja edasi minna. Tuleb enesele õigel ajal tunnistada, et oled eksinud või läinud vale rada, kui niimoodi on võimalik suunda korrigeerida.

Lisaks House'i ketile olete ka Tallinna Linnateatri turundusjuht. Te läksite teatrist isa restorani, sealt jälle teatrisse ja nüüd töötate nii restoranis kui ka teatris. Kas ei ole olnud mõtet mingit muud eluvaldkonda proovida?

Minu saatus on tõesti siiani olnud jagada end kahe valdkonna vahel. Mõlemas on sarnaseid jooni, aga ka väga suuri erinevusi. Siiani ei ole suutnud seda ühte valida, vahel on peast läbi käinud küll mõtte, et mis siis, kui jätta mõlemad ja suunduda võib-olla hoopis kolmandale alale? Siiani pole seda veel teinud...

Hiljuti avaldas Postimees pika artikli selle kohta, kui palju teatritel toetusi kärbiti. Sealt aga ei olnud võimalik leida Tallinna Linnateatri nime. Kuidas teil siis nii läks?

Postimees on oma kodutööd halvasti teinud. Ka Tallinna Linnateater pole kärbetest puutumata jäänud. Konkreetseid numbreid ma nimetada ei saa, kuna Tallinna linnavalitsusest tuleb järjest uusi hüpoteetilisi numbreid järgmise aasta eelarve kohta. Tegelikuses on kõik teatrid sunnitud enam-vähem samades proportsioonides püksirihma pingutama, väiksematele teatritele võib see aga saada saatuslikuks.

Olete olnud ka Vene teatris tegevjuht. Kuivõrd erineb vene publik eesti publikust?

Sellele küsimusele on küllaltki keeruline, aga samas lihtne vastata. Põhimõtteliselt on igal teatril omanäoline publik. Vene kultuur on väga mitmenäoline ja kogu vene teatrielu on läbi aegade pakunud eeskujusid kogu maailmale. Siinne vene kogukond on aga

Margus Press

Kui kõik jooksebki kolinal kokku, tuleb eneses leida jõudu koguda ja edasi minna.

kultuuri ja teatrikülastuse suhtes küllaltki laisk. Teda tuleb kättpidi teatrisse tuua. Kui oled ta kohale saanud, siis on nende imestus suur, et Tallinna Vene Teatri etendused pakuvad tihti suuremat elamust kui mõned töötutest (enamasti filminäitlejatest) kiiruga kokku klopsitud rändtruppide jandid. Siinne vene rahvusest elanik ei ole eriline teatrilamb. Aga kui ta teatrisse satub, elab emotsionaalselt pakutavat väga läbi. Laste etendused Vene Teatris olid minu jaoks üllatavalt erinevad

seni kogetust. Sellist emotsioonide küllust, otsekohest ja aktiivset etendusest osavõttu pole ma varem kohanud.

Kuivõrd erineb teatri ja restorani juhtimine?

Mõlemad on päris piraka vastutusega. Olen üldiselt sõnapidaja ja vastutust ei karda, kuigi vahel tunnen hirmu kõikide nende tegurite ees, mis minust ei sõltu, aga võivad mõjutada oluliselt ettevõtmiste käekäiku.

Teatrisse ei sobi igaüks.

Juhtimine, nagu ka raamatupidamine, on sarnane kõikides ettevõtetes ja toimib mingite teatud üldiste reeglite järgi. Teatris puutud lihtsalt väga loomingu- ja seltskonnaga kokku, inimesed, nende ambitsioonid, arusaamad on ju väga erinevad. Teatrisse ei sobi igaüks.

Igäihel ei ole ka restoranitööks vajalikku teenindusvalmidust. Mõni inimene suudab aga muna praadida maitsvamaks kui teised...

Mõlemal alal võib leida midagi müstilist, olgu see teatrimaagia, mis vaatajaid võlub, või faktor x (mingite omaduste koosmõju), mis kutsub inimesi ühte restorani üha uuesti

külastama...

Ilmselt on ka osa inimestes mingi x-faktor, mis paneb nad tõmbuma juhtimise ja vastutuse poole. Kui kusagil juhtub olema ka võimalus, millega see x-faktor täita, tekibki kooslus.

Ma pole küll originaalne, kuid kordan, et heal tasemel restorani pidamine on pigem elustiil kui äri, kuigi jah, teatud tingimustel võib sellega pisut ehk teenidagi.

Millised on teie kui kahekordse juhi igapäevased tööülesanded?

House'i restoranides olen arendus- ja üldjuht, igapäevase juhtimisega tegeleb tegevjuht, mina vastutan kontseptuaalse, menüü ja veinikaardi arengu eest, räägin kaasa ka turunduslikes

küsimustes.

Tallinna Linnateatris vastutan põhiliselt turundus- ja reklaamitegevuse ladusa toimimise eest, hoian suhteid toetajate ja koostööpartneritega.

Kust Te ometi selle kõige jaoks aega leiata?

Eks see aeg tuleb jah suuresti pereelu ja öötundide arvelt, aga siinemaani olen hakkama saanud...

Olete kord öelnud, et edukas inimene on see, kes tegeleb asjadega, millega ta alati tegeleda on tahtnud. Kas teie olete edukas inimene?

Usun, et olen õnnelik, kuna olen saanud siiani tegeleda sellega, mis mind on huvitanud. Kuigi selles tegevuses on olnud ka varjupooli: näiteks isa ja poja vaheline keeruline töösuhe,

Kommentaar Mareki naiselt Tiina Vilult:

Marek on heasüdamlik, ääretult mõistev.

Temas on säilinud poisikeselikkude avastamisrõõmu ja purjetajale omast tahet end loodusjõududes proovile panna. Kusjuures püstipüsimiseks on vaja mõistlikkust ja oskust tasakaalu säilitada. Neis asjus on ta päris osav. Marekile võib alati kindel olla – kui ta midagi ette võtab, rühub ta lõpuni. Aitab igasugu olukordadest üle ja läbi muheda huumoriga.

Tuleb tunnistada, et lisaks heasüdamlikkusele ja lõpmata mõistvusele on ta helde käega ja meie pere naiste jaoks (mina ja kaks tüdruku) väga HINNALINE kaaslane. Hooliv isa ja parim sõber. Vastupidiselt neile, kes otsivad söögielamusi kodust väljaspool, igatseme meie Mareki valmistatud roogi. Enamasti ongi tema kodus pliidi ääres, täiesti vabatahtlikult. Ja meie huviga abitoide tegemas.

Ta meenutab hõrku pruunpuravikku, niidid mõnusalt samblas, täis värsket metsahõngu. Olgu lähenemas päike, vihm või seenekorjaja.

Tiina Vilu.

Erakogu

Vene Teatri kollektiivi ja kogu vene kogukonna suletus ja usaldamatus. House'i pädeva personali

leidmine jne. Jah, sõltub, kuidas defineerida edukust, äkki tõesti olen olnud edukas?

Kas kõige selle kõrvalt jõuate ka mõne hobiga tegeleda?

Vaba aega veedan põhiliselt perekonna seltsis. Mul on kaks toredat tüdruku: 3- ja 12aastane. Füüsilist vormi hoian tennise ja korvpallimänguga, vahel eksin ka ujulasse ära.

Suviti, kui aega jagub, surfan purjelauaga merel. Aeg-ajalt juhtun ka squash'i-saali. Eelmisel suvel osalesin vabatahtlikuna Linnateatri suveetenduses „Wargamäe Wabariik”. Minu kanda oli teine rist tagantpoolt teises reas.

See emotsioon ja võim, mis on selles etenduses, see maagia, vaba loodus ja kogu see tuuseldamine kosutasid mind möödunud suvel päris palju. Samas püüan ka hästi palju aega maakodus Võrumaal veeta. Sel aastal võib-olla õnnestub seal ka pisut teatrit teha, kirjutan ühte lugu, valutan ikka maailma pärast südant ja ilma olla ei saa.

Millised on teie kolm suurimat soovi?

Ma sooviksin ette võtta kolm rännakut. Esimene läheks ajas tagasi. Oleks põnevusega tunnistajaks mõnele revolutsioonilisele hetkele, sündmusele ja avastusele. Teise rännakuna teeks tänases ajas nn ümbermaailmareisi,

Teatris puutud lihtsalt väga loominguilise seltskonnaga kokku, inimesed, nende ambitsioonid, arusaamad on ju väga erinevad. Teatrisse ei sobi igäüks.

sihiga leida teel sõpru, hinge kosutavaid hetki ja sõbralikke maid. Kolmandana viibiks päeva kusagil tulevikus, mitte väga kauges, nt saja aasta pärast siinsamas. Kuigi see on ka pisut hirmutav. Kiireim viis nende unistuste täitumiseks on aga lugeda raamatuid, käia teatris või kinos. ■

Marek - mees, kes teeb ja jõuab.

Margus Press

Millise fondi oled valinud sina?

Kogumispensioni statistika seisuga 15.03.2009

Fond	NAV	Tootlus %						Maht	Risk
		3k	6k	12k	36k	60k	algusest		
ERGO Pensionifond 2P1	11,9469	1,43	0,08	0,38	1,54	2,31	2,7	66,64	0,69
Hansa Pensionifond K1 (konservatiivne strateegia)	10,8131	0,63	-10,86	-8,68	-1,52	-0,25	1,18	367,84	2
LHV Dünaamilised Vólakirjad	12,9653	3,39	-0,9	0,59	2,56	3,1	3,92	31,96	1,03
LHV Kvaliteetsed Vólakirjad	12,0149	2,89	-1,66	-0,13	1,77	2,31	2,78	18,22	1,03
Nordea Pensionifond C	10,2033	1,65	2,03	0	0	0	2,03	4,94	-
SEB Konservatiivne pensionifond	11,4681	-1,03	-3,79	-0,55	0,55	1,51	2,06	463,59	1,07
Kohustuslik Pensionifond Sampo Pension Intress	11,8206	0,76	1,01	0,81	2,46	2,26	2,53	33,56	0,39
Hansa Pensionifond K2 (konservatiivne strateegia)	10,9982	-4,13	-18,41	-19,05	-5,15	-0,49	1,43	1 817,87	2,64
LHV Tasakaalustatud strateegia	11,352	0,43	-9,85	-9,48	-1,37	1,75	1,91	39,1	1,98
Nordea Pensionifond B	10,1083	-0,97	1,08	0	0	0	1,08	13,66	-
SEB Optimaalne Pensionifond	9,4139	-5,81	0	0	0	0	-5,86	18,41	-
Kohustuslik Pensionifond Sampo Pension 25	12,4849	-0,14	-3,35	-5,22	0,01	2,55	3,37	119,82	1,12
ERGO Pensionifond 2P2	11,8091	-1,22	-21,18	-26,19	-7,08	0,15	2,52	254,32	3,6
Hansa Pensionifond K3 (kasvustrateegia)	11,408	-7,33	-26,06	-27,91	-8,62	-0,62	1,99	3 794,97	3,73
LHV Maaailma Aktsiad	13,6674	-0,76	-16,82	-17,88	-3,52	3,64	4,73	351,51	2,9
LHV Uued Turud	11,5412	-0,58	-18,3	-18,99	-3,42	2,1	2,16	69,04	3,45
Nordea Pensionifond A	9,8625	-5,24	-1,38	0	0	0	-1,38	40,93	-
SEB Progressiivne Pensionifond	10,7906	-9,06	-30,29	-32,93	-10	-1,23	1,14	2 561,13	4,51
Kohustuslik Pensionifond Sampo Pension 50	13,8133	-0,46	-5,85	-8,91	-0,54	3,63	4,94	1 477,17	1,91

Allikas: Pensionikeskus

Maikuu lõpus ilmub pikem analüüs pensionifondidest.

India kõige kuulsam ja võimukam kodanik Mukesh D. Ambani

Annika Neumann

Möödunud sajandi oli India kõige kuulsam ja võimukam kodanik Mohandas K. Gandhi. Tänapäeval kuulub see roll üldsuse silmis Mukesh D. Ambanile. Ta on India rikkaim inimene, kelle varandust mõõdetakse kümnete miljardite dollaritega. Nagu Gandhi, kuulub ka Ambani kaupmeeste kasti, mida nimetatakse *modh banias*'eks. Ambani on taimetoitlane, täiskarsklane ja revolutsiooniline mõtleja, kes on tulvil ideedest selle kohta, milliseks peaks India muutuma.

Uus Mumbai

Gandhi oli skeptiline moodsa maailma suhtes ja keskendus rohkem vaimsele puhtusele. Ambani seevastu on aga võimukas linnamees, kes on jätnud mineviku seljataha ning kasutab üsna osavalt oma rahalist võimu. Paljud usuvad, et temast saab peagi maailma rikkaim inimene.

Ambanil puudub poliitikute kõneosavus, ta võib avalikkuse ees kõneledes närvi tseda ja oma ettekannetes konarlik olla. Ta räägib pigem kui oma rahva isa, mitte kui korporatsiooni juhtfiguur. Ambani on oma eesmärkides väga veendunud. Neid kirjeldades ütleb ta, et need noovad kasu nii Indiale kui ka tema ettevõttele Reliance Industries.

Samal ajal kui India kaubandus- ja meelelahutuspealinn Mumbai on kasvanud üha rahvarohkemaks ja väljakannatamatumaks, on Ambani teinud ettepaneku, et Reliance võiks sadama teisele kaldale lihtsalt uue ja parema linna ehitada.

Reliance Industries Limited

Samal ajal kui miljonid indialased liiguvad energia saamiseks lehmasonniku põletamiselt õli kasutamisele, investeerib Reliance miljardeid dollareid energeetikauuringutesse ning ehitab maailma suurimat nafta rafineerimistehast.

Samuti on see avanud enam kui 700 kauplusest koosneva keti, mis müüb toitu ja muid tarbekaupu. Ambani ise väidab ja lubab, et tema firma kaudu liigub raha õitsvatest linnadest raskustes sipleva põllumajandusliku

sisemaa poole. Näiteks kujutab ta Reliance'i, mille käive ulatub 39 miljardi dollarini, viie aasta pärast ettevõttena, mis annab sissetulekut 12–30 miljonile indialasele, ostes põllumeestelt ja palgates kauplustesse uut tööjõudu.

Isa pärandus Ambanile

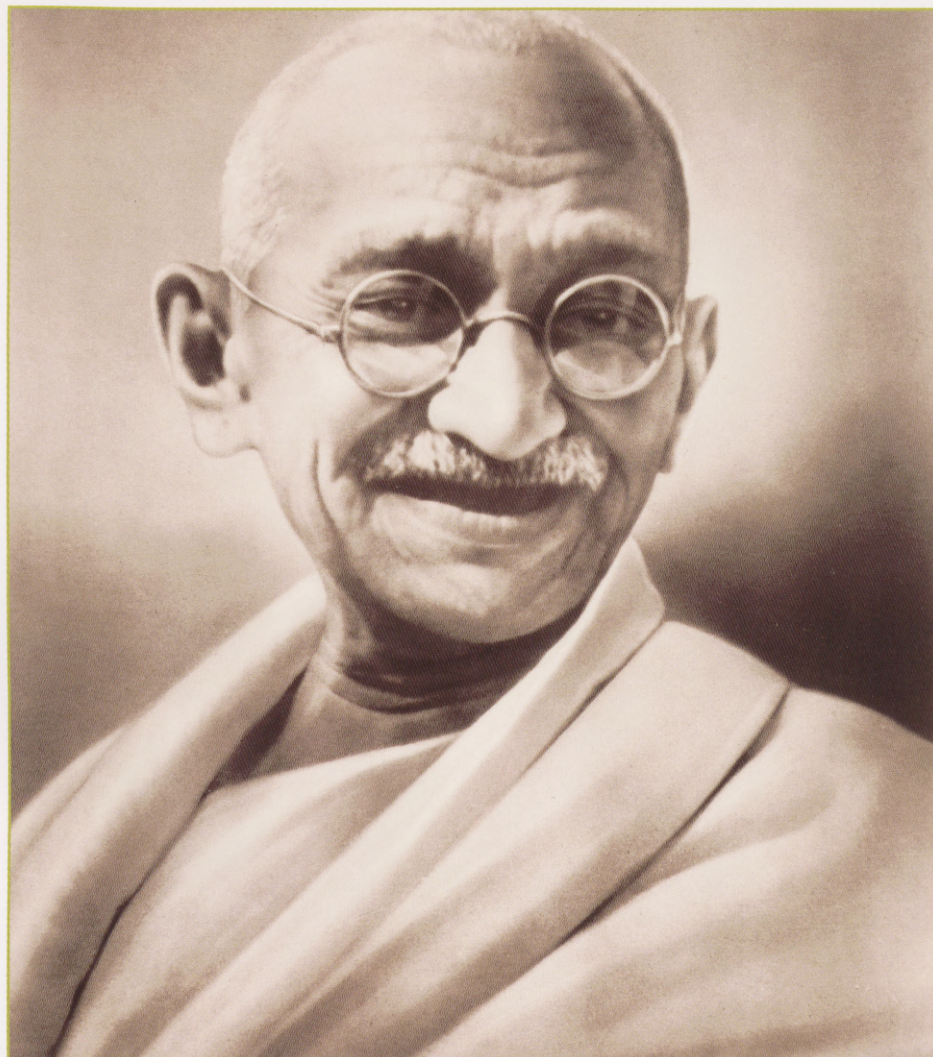
Ambani, kes pärast isa surma võitles oma noorema vennaga, võttis enda kontrolli alla umbes poole jaotatud ettevõttest. Sisenedes uutesse ärivaldkondadesse, on Ambani säilitanud perekonna domineeriva positsiooni nafta-, gaasi- ja tekstiilitööstuses. Kuid avalikkuse ees hoiab Ambani madalat profiili. Isegi väga lähedalseisvad isikud kirjeldavad teda kui läbitungimatut. Ühest küljest nähakse teda mehena, kelle peamiseks huviks on India heaolu, ja teisest küljest on

Ambani tuntud kui mees, kes ei lase millelgi Reliance'i teel ees seista.

Ambani võimukusest ja kuulsusest võib võimule kerkida uus indialaste klass, kes tahavad Indias elada, töötada ja lapsi kasvatada ning keda köidavad ka India kultuurilised väärtused ja kes ei otsi vabandusi oma ainuomasele indiapärasele maitsele. Ambanid ongi selle klassi juhtperekonnaks.

Õppetunnid

1958. aastal – täpselt samal aastal, kui sündis Ambani – avas Ambani isa Dhirubhaile kuuluv Reliance oma ukse. Isa juhtimisel alustas ettevõtte väikese minimalistliku kaubanduskontorina Mumbai, mille esimeseks tegevusalaks oli Jeemenisse vürtside eksportimine. Sellel järgnes sisenemine kedruste turule, mis nõudis

Mohandas K. Gandhi.

aga suurt kavalust, sest tol ajal oli valitsus keelanud suuremastaabilise tootmise ning kedruste turulepääsemiseks oli tarvis lube, mida oli väga keeruline saada ja mis nõudsid kavalat manööverdumist bürokraatias.

1960ndate lõpus oli Reliance'ist saanud jõuline firma ning ka pere suutis endale parema elukoha ja elukvaliteedi lubada. Kuid Ambani isa, kes ise polnud kunagi keskkooli lõpetanud, kartis, et lapsed võivad rikkuses muutuda ärahellitatud ja liiga uhketeks lasteks. Seega palkas ta eraõpetaja, kes viis Mukeshi ja hiljem ka tema õed ja vennad iga päev kolmetunnisele õpperetkele töölisklassi ellu, näiteks sõitma ühistranspordiga ja ostma rongijaamast piletid. Kord aastas korraldas õpetaja neile ka kahenädalase visiidi küladesse.

Ambani sõbrad väidavad, et ketrusvabriku käivitamine on oluline tõuge selleks, et Ambani tõusis isa äriimpeeriumi liikmeks. Selleks ajaks oli Reliance üks India tugevamaid ja julgemaid ettevõtteid, mis oskas kombineerida tulevikuvisionid ja hästi läbimõeldud taktika nende saavutamiseks. Mida vanemaks Ambani sai, seda rohkem sukeldus Reliance uutesse äridesse, kogudes üha enam jõudu ja panustades ka rohkem

vastsetesse tööstustesse. Samuti aitas Ambani jälgida kompanii edasi arengut naftatööstuses, siis energeetikasse ja mobiilärisse.

Isa tegi temast 17 või 18 aasta vanusel juhatusel liikme, kui firma oli oma olemuselt veel kui tekstiilitööstus. Ambani on alati öelnud, et ta rajas firma koos oma isaga, mitte lihtsalt ei pärinud seda.

Aastate jooksul on Reliance kasvanud väikesest perefirmast börsil kaubeldavaks äriimpeeriumiks, ta on kohandunud uute ärijuhtimise standarditega ja andnud välja ka läikivakaanelisi aastaraamatuid ning sel on osanikke üle kogu riigi.

Tüli vendade vahel

Aastal 2004, kaks aastat pärast vanema Ambani surma, asusid ta pojad Reliance'i juhiositsiooni pärast võitlusse. Ema Kokilaben, samuti suurosanik, lõpetas vaidluse aastal 2005, andes nooremale pojale Aninile kontrolli Reliance uuemate teenusvaldkondade üle, nagu telekommunikatsioon, elektrienergia ja pangandus. Mukesh sai tööstusportfelli. Nüüd tegutsevad need kaks poolt teineteisest sõltumatult.

Tänapäeval on vennad tuntud ja lugupeetud juhid, olgugi et nende omavaheline suhtlus

pole kuigi hea. Omavahelist läbisaamist ei taha kommenteerida kumbki vendadest.

Anil on omal käel tõusnud edukaks ärijuhiks ning viinud mobiiltelefoniäri uutele kõrgustele. Vanem vend on oma hiiglaslike, poolavalike energia-, jaemüügi- ja linnauuendusprojektiga muutunud India sisemiste muutuste kõige nähtavamaks sümboliks. Reliance on leidnud pea kõigi India probleemidele lahendused.

Paisuvkeskklasskulutabüharohkemjarohkem energiat, sundides Indiat muutuma energia importijaks. Seega ehitab Ambani Jamnagari, India lääneosariiki Gujarati, maailmaklassi nafta rafineerimis- ja keemiatööstust. Kuus miljardit dollarit maksuma läinud rajatis suudab praegu töödelda 660 000 barreli päevas. See on maailma üks kasumlikumaid ümbertöötlemistehaseid ning Ambani plaanib selle võimsust kahekordistada. Samuti on hakanud ta ehitama lääne stiilis supermarketitest ja teistest kauplustest koosnevat üleriigilist kaubandusvõrku, lootes luua otsemaid sidemeid põllumeestega.

Osa ärimehi ütleb, et Ambani on juba kinistanud end kui India suuremaid muutujaid ning tema pärand on sarnane Ameerika tööstusrevolutsiooni algatajatega 19. sajandil. ■

Vasakul Mukesh D. Ambani.

Ideede ja inspiratsiooni spikker turundajale – Turundusguru

Linda Eichler

Turundusguru on ideeportaal, mis on mõeldud turundajale kui ideede ja inspiratsiooni allikas. Turundusguru on neile, kes soovivad ennast harida ja kursis olla turundusmaastiku hetketrendidega, tunnevad huvi erinevate põnevate lahenduste vastu maailmas ja internetis (saidid, videod, artiklid), otsivad häid ideid ja nippe ning tahavad kaasas käia kõige aktuaalsega, mis aitab kaasa efektiivsele turundusele. Vestlesin Turundusguru ideeportaali juhi Siiri Peelbaumiga.

Kust sai alguse idee luua portaali Turundusguru?

Ammu juba mõtlesime, et Eesti turul on auk, puudus portaal, kust on võimalik ammutada inspiratsiooni ja ideid ühest kohast, ilma et peaks erinevatelt saitidelt pidevalt uudiseid jälgima. Sügisel istusime koos OÜ Realisteri inimestega maha ja ajurünnaku käigus mõtlesime välja Turundusguru. Sügisest algas eeltöö ning 2008. aasta detsembris sai valmis ideede ja inspiratsiooniportaali Turundusguru.

Kust on tulnud nimi Turundusguru?

Mõtlesime, et nimi peaks olema midagi turundusega seoses, mulle tuli kõigepealt pähe turuguru, kuid seda ei saanud panna, sest see seostub inimestel turgude ja aktsiaga. Nuputasime edasi ja tegime nime natuke pikemaks ning saime Turundusguru.

Kuna portaali Turundusguru on väga sisutihe, siis kui suur meeskond on selle taga?

Meie meeskonnaliikmete arv kõigub ja raske on öelda täpset arvu, kuid suurema töö teen ära mina ideeportaali juhina. Kindlasti on meil olemas IT-osakond ja inimesed, kes hoolitsevad sisu eest.

Kui suur on olnud huvi Teie vastu?

Kui arvesse võtta seda, et me pole Turundusgurut väga laialdaselt promonud, siis tulemused on head. Praeguseks on liitunud portaali uudis-

Turundusguru ekraanipilt.

kirjadega paarsada inimest ning on inimesi, kes külastavad saiti mitu korda päevas, et vaadata, kas midagi uut ja huvitavat on üles pandud.

Millist reklaami olete portaali jaoks kasutanud?

Saatsime laiali pressiteateid, oleme kasutanud ülikoolide ja keskkoolide meililiste, noorteportaalides on meie kohta kirjutatud tutvustavaid artikleid. Pigem oleme ennast reklaaminud strateegilistes kohtades, näiteks reklaamiagentuurides ja ajalehtede turundus-inimestele, et jõuda potentsiaalse lugejani. Meid on heas valguses mainitud ka paljudes blogides ja kõige efektiivsem on olnud suust suhu turundus, kus inimesed on avastanud internetist portaali Turundusguru ning soovitanud seda ka oma tuttaval külastada. Meil on ka üleval küsitlus, mis valdkonnas külastajad tegelevad, ja esimesel kohal on turundus.

Mis on Turundusguru uudiskiri?

Kui minna www.turundusguru.ee, siis seal on võimalik ennast registreerida uudiskirja saajaks. Uudiskirjad sisaldavad palju uusi ideid, mida on kasutatud turundusvaldkonnas. Ühel ilusal päeval on inimene kindlasti tänulik, kui leiad oma e-postkastis häid ideid, inspiratsiooni ja kasulikku turundusalast infot.

Kust on võetud ideeportaali materjal?

Meeskond on otsinud uusi huvitavaid leide, nippe ja suur osa on ka sõpradel-tuttaval, kes on andnud vihjeid ja teinud ettepanekuid, millest kirjutada. Samas saavad ka ideeportaali Turundusguru külastajad kommenteerida artikleid ning sealt oleme saanud ka palju informatsiooni, mida üles panna.

Kui tihti uueneb portaali sisu?

Tavaliselt ilmub uus materjal iga nädala esmapäevaks, kuid rohkem aega nõudvad kirjutised ilmuvad nädala jooksul. Üritame võimalikult palju uut ja huvitavat turundajatele üles panna.

Kes on Turundusguru tekstide autorid?

Omad inimesed, kuid tulevikus on ka soov, et ideeportaali külastajad saaksid enda loomingut üles riputada.

Te pakute ideeportaalis ka erinevaid teenuseid?

Meie käest on võimalik saada ka abi, kui käsil tootearendusprotsess, plaanis mõni kampaania või lihtsalt soov ennast täiendada oma tööd efektiivsemaks muuta. Turundusguru on meeleldi nõus pakkuma ka oma abi uuringute, meiliturunduse või

printmaterjalide erilahenduste valdkonnas. Teenuste pakkumine pole esmane eesmärk, pigem sekundaarne.

Kas Turundusguru teenuseid on kasutatud ka?

Teenuste vastu on huvi tuntud. Praegu on käsil projekt EMTga ja tulevikus on veel ettevõtteid meist huvitatud.

Võib järeldada, et Turundusguruga ei ole eesmärk raha teenida?

Turundusguru pole raha teenimiseks. Muidugi on tore, kui saame teatud töö eest ka tasu. Eesmärk on täita Eesti turul auk. Ma töötasin turundusspetsialistina ja kui hakkad uut projekti koostama, oli puudus kohast, kust ma saaksin uurida, mida on eelnevalt tehtud, kust saaks inspiratsiooni uute mõtete jaoks. Turundusguru on turundajate motivatsiooniallikas. Pigem on ta vastutulek inimestele.

Kas uuringud, mis on Turundusgurul üleval, on Turundusguru

tiimi poolt koostatud?

Uuringud on võetud igalt poolt. Tulevikus on ka plaan üles panna enda koostatud uuringuid. Uuringute olemasolu täiendab portaali, kui on vaja tasuta infot, on võimalik kogu statistika ühest kohast kätte saada, ei pea otsimisele aega kulutama.

Teil on ka huvitav trendiennustuse rubriik. Kust see tulnud on?

Me võtsime riski ennustada ja ideed on tulnud peast loopimise käigus, samas kõik on väga loogiline, kui ise natukene asjade üle mõelda. Põhiline on anda turundajatele edasi infot selle kohta, mis hakkab toimuma tulevikus, et nad saaks seda arvesse võtta ja oma tööd tõhustada.

Miks Turundusgurule ei panda üles uudiseid?

Turundusguru ei ole uudisteportaal! Uudiseid võib leida igalt nurgalt ning seepärast Turundusguru neid ka ei kajasta. Turundusguru pakub vaid kasulikku ja aegumatut informatsiooni. Portaali on kokku kogutud vaid turundajale

vajalik, kvaliteetne ja inspireeriv materjal, mis säästab vaevast tundide kaupa ise kasutatul internetist infot ja ideid taga ajada. Turundusguru on ideeportaal!

Kas ideeportaal Turundusguru on mõeldud ainult turundajatele?

Turundusguru on mõeldud kõigile, kes on vähegi huvitatud turundusvaldkonnast. Hea on ta ka noortele, kes soovivad turundust õppima minna, sest külastades ideeportali on võimalik rohkem teada saada, mida hõlmab turundus ja kas see ala neile üldse sobib.

Kas Te plaanite Turundusguru portaali reklaami müüma hakata?

See pole eesmärk, pigem paneme oma koostööpartnerite bannereid üles. Ei taha ideeportali hakata koormama igasuguste reklaamidega. Põhiline on ikkagi info, mida inimestel on võimalik sealt saada.

Mida Teie soovitaksite ettevõtetel hetke majandusseisus teha turundamisega?

Kindlasti on vale hetkel kärpida turunduseelarvet. Praegu on väga hea võimalus väikeettevõtetel särada, sest reklaami hinnad on palju kukkunud ning enamik firmasid ei reklaami üldse. Kui riputada kuskile oma reklaam üles, siis tühjuses paistab see kindlasti silma ja jääb tarbijale meelde. Võib ka kasutada alternatiivseid lahendusi. Koostöövormina on ka võimalik saada väga odava raha eest endale korralik reklaam. Suust suhu turundamine on säästuaaja teema. Infot oma ettevõtte kohta saab levitada läbi inimeste ja see ei maksa midagi.

Räägitakse, et e-postitusturunduse ajad on läbi?

E-postitusturunduse ajad ei ole läbi, kuid iga päevaga kasutab seda järjest rohkem ettevõtteid. Kui hommikul oma e-postkast lahti teha, valitseb seal kaos. Raskem on silma paista, sest konkurents on tihe. Minu puhul see ei oleks esimene valik ja kindlasti oleneks ka tootest või teenusest. Väga paljud kasutavad inimeste informeerimiseks valesid viise. Näiteks Roosa Elevant saatis hiljuti reklaami e-kirjana: kui ostad e-sigareti, saad tasuta paki täidet kaasa. Minu arvates e-postitus pole sellise toote jaoks parim turundamise viis. Soovitan soojalt kõikidel turundushuvilistel tudengitel külastada idee ja inspiratsiooniportaali Turundusguru aadressil www.turundusguru.ee. ■

Margus Press

Siiri Peelbaum.

Ebsikas rahvuvahelisel areenil

Viktoriya Epifanova

Madis Madalik on IT-firma esol.ee haru, uue portaali www.time24.ee omanik ja juhatuse esimees. Madis pooldab innovaatilisi ideid ning pürgib rahvusvahelisele areenile.

Miks eelistasid teistele ülikoolidele EBSi?

Valiku tegin juba enne ära ja siis alles vaatasin kodulehelt, mis eriala minu huvidele paremini vastaks. Teistesse ülikoolidesse ma avaldust ei viinud, sest mulle on jäänud EBSist mulje, et siin saab teoreetilise ja praktilise põhja koos.

Minu arvates ei ole mõtet õppida tuimalt kolm aastat majandust. Ma leian, et teadmiste rakendamine

töoga samal ajal on kõige õigem variant. Tulin EBSi, et teadmisi täiendada, sest ei tahtnud oodata hetkeni, kuni kool läbi saab, ja alles siis alustada. EBSis on juba algusest peale räägitud, et siin ei tehta meid mitte töötajateks, vaid ettevõtjateks. Mul on siiani meeles 1. septembri avakõne. Meil paluti vaadata paremale ja vasakule ning öeldi, et nendest inimestest ei saa töötajad, vaid ettevõtjad. Olen sellega päri, et noori ettevõtjaid, kes julgeksid mõelda piiridest väljapoole ja teha midagi uut, mis võiks olla Eesti Nokia, peaks rohkem olema.

Valisid erialaks ettevõtluse. Miks?

Minu arvates teha miskit ise on hoopis midagi muud, kui olla ärijuht, kes peab kellegi teise nõudmistele vastama. Ettevõtjana on võimalus teha, mida ise tahad, ning suurepärane on näha, kui firmal läheb hästi ja kogu kasum on sinu,

erinevalt palgatöötajast. See ongi põhiline motivaator, mis inimesi ettevõtlust õppima suunab.

Ettevõtjad teevad aga sageli 24/7 tööd. Kuidas sellesse suhtud?

See on tõsi, aga ma ei ole kordagi tundnud rõhuvat tellist enda kuklal. Mulle meeldib, mida teen, ja kui midagi hästi välja tuleb, siis see pakub mulle suuremat rahulolu, kui õhtu teleka ees. Pikemad tööpäevad kiirel ajal käivad ikka ettevõtlusega kaasas. Kui tavatööline teeb 3–4 ületundi, mille eest ta ei pruugi tasugi saada, siis ei ole tema motivatsioon eriti suur. Ettevõtja aga saab selle eest kogu tulu,

naudingut ja rahulolu. Kui mul on õõsel tulnud mingi idee, siis olen läinud ka kell 3 kontoris ja seda vaagima

hakanud ning see on samuti eelis. Tuleb tunnistada, et olen töönarkomaan, vähemalt praegu.

Kuidas suudad ühendada kooli ja tööd?

Nendevaheline koostöö selle portaali avamisega tegelikult lõppeski. Kui varem suutsin päevaõppes käia ning tööasu õhtuti ja vabal ajal teha, siis nüüdseks on kollektiiv kasvanud nii suureks, et päevas õppes käimine enam välja ei mängi ning seetõttu õpingi alates selle aasta kevadsemestrist kaugõppes.

Mida kujutab endast portaali www.time24.ee?

Selles portaalis saavad inimesed oma aega planeerida ning kontakte otsida. Portaali eesmärk tegelikult on viia ärijuhtimise tasand restoranidesse, ilusalongidesse ja mujale, kuna see võimaldab saada väga laialdast statistikat osutavate teenuste, bilansspoolte ja kõige muu seesuguse kohta. Kui inimene tuleb saidile, siis ta näeb umbes 20% kogu pildist. Tegelikult on selle taga midagi palju suuremat. Näiteks annab see keskkond ettevõtjale võimaluse tema kliendi tegevust analüüsida.

Kust tuli selline idee?

Mina ei ole idee autor, aga autor ei tegele aktiivse käivitamise protsessiga. Ta abistab nõu ja jõuga üldpildi loomisel. Meie ettevõtte leidis, et peame midagi innovaatilist tegema, mitte midagi sellist, mis oleks kopeeriv. Kuna selline idee oli läbi käinud, siis mõtlesime, miks mitte seda teostada. Selliseid informatiivseid kohti, kus inimesed leiavad mingeid kontakte, on küll palju, aga me leidsime, et kuna liigume selles suunas, et kõik käib Interneti vahendusel ja tulevikus tõenäoliselt mobiiltelefonide kaudu, siis tahab inimene tõenäoliselt oma broneeringud nende kaudu teha.

Kuidas üldse sattusid tööle esol.ee firmasse?

See ettevõtte oli tegutsenud mõnda aega, kui tehti ettepanek see üle võtta, kuna eelmisel omanikul ei olnud enam huvi seda jätkata. Siis alustasingi selle firma uuesti käima tõmbamist ja kahe aastaga oleme jõudnud nii kaugele, et tegutseme nii Eestis, Lätis kui ka Leedus ning meil on nendes kolmes riigis mitmeid suurkliente.

Mis on siiani tehtud ja mis on www.time24.ee visioon tulevikuks?

Portaal on jõudnud nii kaugele, et Eestis oleme aktiivselt tegutsenud kaks kuud. Praegusel hetkel mina nii suurt edu ei oodanud, sest uue ideega kaasaminejaid tihtipeale väga palju ei ole, meil on aga juba umbes 110–120 klienti. Tegelikult peaks see suuremalt tööle hakkama selle aasta sügisest. Liigume Põhjamaade turule ning praegusel hetkel oleme läbirääkimisi alustanud Soome ja Rootsi ning arvatavasti selle aasta sügisest oleme avanud portaali ka nendes maades. Visiooniks on aga see, kui ühel hetkel tahaksin lennata Londonisse ning saan hotellitoa, restoranilaua, ilusalongi või muu seesuguse juba Eestist broneerida ning selle eest ka tasuda.

Millisena hindad Eesti võimalusi ettevõtluses võrreldes teiste riikidega?

Eesti võimalused on imehead, sest ettevõtte loomine ettevõtja seisukohalt on tehtud väga mugavaks ja ka tehnoloogiline areng on olnud kiire. Kui siin saab ettevõtte luua

Madis Madalik

Vanus: 22

Õpib EBSis ettevõtlust suunaga müügile, 2. kursusel

Hobid: IT, sport (jalgpall, lumelaud)

Moto: „Võimatuga saan hakkama, aga imedega läheb natuke aega.”

põhimõtteliselt ühe päevaga ning kaks nädalat notariaja ootamist tundub pikk aeg, siis Leedus kulub ettevõtte asutamiseks kuni kaheksa nädalat ning digiallkirjade ja ID-kaardi lugejate kasutamine ei tule kõne allagi.

Kuna teed koostööd välismaa firmadega, oled sa mõelnud ka välismaale õppima minna?

Vahepeal pakkus mulle üks Ameerika firma tööd koos õppimisvõimalusega ühes maailma tugevamas IT-suunitlusega ülikoolis, aga

Praegu küll räägitakse kriisist ja kuidas kõik on väga halvasti, aga mina arvan, et hetkel on parim aeg oma ettevõtte luua.

viia. Küll olen aga mõelnud magistriõppesse astumisele mõnel muul maal.

Millisena näed ennast tulevikus?

Kindlasti olen ikka ettevõtja ja loodan, et olen laienenud ka muudele turgudele kui IT-valdkond, sest minu jaoks on veel palju valdkondi, mis pakuvad mulle huvi ja kus

kuna olen hetkel hingeaga praeguste projektide juures, siis pidin selle tagasi lükkama, sest enne välismaale õppima minekut tahaksin alustatud asjad lõpuni

tahaksin kätt proovida. Tulevikus tahaksin tegeleda innovaatilisemate ideedega, suureks eeskujuks on Skype.

Mida soovivad ebsikatele?

Julget pealehakkamist! Praegu küll räägitakse kriisist ja kuidas kõik on väga halvasti, aga mina arvan, et hetkel on parim aeg oma ettevõtte luua. Praegu ei süüdistata sind keegi, kui firmaga pankrotti lähed, ning seetõttu ongi hea võimalus proovida ja oma viitsad kätte saada. Praegu on küll suhteliselt raske turule siseneda, aga ma leian, et alustama ei pea alati suurelt, vaid peaks endale kõike vaikselt selgeks tegema, et uuel tõusulainel teistega tõsisemalt konkureerida. ■

Erakogu

Sandra Goudin – „Õnnelik juhus, sest elu viis mind kokku õigete inimestega.“

Liisi Poomann

Millal hakkasid mõtlema ettevõtlusele ja millised kogemused sul olid?

Juba lapsena, sest kasvasin väga intelligentse perekonnas ja eeskujuks olid muidugi vanemad. Samas ei tulnud mulle midagi kergelt kätte: esimese suvetöö Priisle turul leidsin ise kooliõe kaudu. Olin 15aastane, kui kogesin, mida tähendab tööpäev üheksast üheksani. Füüsiliselt oli väga raske, aga maksti hästi. Tulles sügisel kooli, asutasin kolme klassikaaslasega õpilasfirma, mida loen oma esimeseks ja ka väga edukaks kogemuseks ettevõtluses.

Kuidas leidsid oma esimese äriidee?

Sellega aitas meid majandusõpetaja, kes pakkus välja mitu varianti. Õpilasfirma eesmärk on eelkõige laiendada maailmapilti ja õppida, et tulevikus luua pärisfirma. Suutsin oma meeskonnaga luua lihtsale tootele lisaväärtust ja õige turundustaktika, mis viis meid ka korralikku kasumisse. ÕF Montcards tootis Eestimaa geograafilisi kaarte, mida ostsid näiteks lapsevanemad oma lastele kodumaa tundma õppimiseks, nii turistid kui ka äriinimesed kontori seinale. Suurimaks tehinguks osutus peaministri tellimus.

Mis sinu õpilasfirmast praeguseks on saanud?

Sandra Goudin

Vanus: 20

Tähtkuju: Kaksikud

Lemmikloom: jorkširi terjer Bonita

Vaba aja sisustamine: investeerimine

Sport: tennis

Lemmikõppejõud: Tiina Tšatšua

Hariduskäik:

- 1998–2006 Tallinna Laagna Gümnaasium, hõbemedal
- 2005 suvi – LSI Hampstead London
- 2006 suvi – LSI Central London
- alates 2006 Estonian Business School

Lõpetasime tegevuse 2004. aasta suvel. Saime programmi läbimise tunnistused ja olime rahul omandatud kogemustega. Mina läksin juulis Londonisse ettevalmiskursustele, sest tahtsin minna Cambridge'i ülikooli. Läbisin vajalikud eksamid ja tulin sügiseks Eestisse tagasi, 11. klassi.

Miks valisid siiski EBSi?

Valik ei olnud sugugi kerge, sest tahtsin saada mõne maailmatuntud ülikooli diplomit. See soov on endiselt olemas. Küll aga suutsin Eestis luua nii palju häid kontakte, et nägin siin suuremat läbilöögivõimalust kui võõral maal. Pigem olen suur inimene väikeses riigis kui vastupidi. EBSis tutvustati mulle ainulaadset võimalust kandideerida Suprema Akadeemiasse, kuhu osutusin valituks.

Kas oled teinud õige valiku?

Pigem jah, sest võrgustik, mida tänu EBSile suutsin enda ümber luua, on väga väärtuslik. Aga andsin endast praktiliselt maksimumi, et ülikooliaastatel iga võimalust ära kasutada.

Milliseid võimalusi sa silmas pead?

Esimesel kursusel alustasin aktiivset tegevust üliõpilasesinduse Karjääri- ja Nõustamiskeskuses (KNK). Tundsin vajadust viia KNK kõrgemale tasemele ja algatasin uue traditsiooni. Nimelt 2007. aasta kevadel korraldasin esimese pimekohtingu ebsikatele tuntud ärimeste ja poliitikutega. Paljud tudengid said häid kontakte, tööpakkumisi ja praktikakohti. Üritus oli edukam, kui ma suutsin ette kujutada. Kevadel 2008, kasutades juba olemasolevaid tutvusi, tegime „Ärilõuna“. Tehes head teistele, muutusin ise paremaks.

Kas traditsioon jätkub ka käesoleval kevadel?

Pigem jätkub minu isiklik areng: tänavu saab traditsioon algatatud Mainori Kõrgkoolis. Minu juurde tulid mõned aktiivsed Mainori tudengid ja küsisid, kuidas ka nemad saaksid viia kokku oma koolikaaslaste äriinimestega ja liidritega ning selle sündmuse abil tõsta asutuse mainet.

Nazari Goudin

Sandra Goudin.

Mis saab Sinu põhitegevuseks pärast lõpetamist?

Olen viimasel ajal teinud suuri arengusamme ja valmistanud ette korralikku vundamenti, et kohe pärast diplomi saamist pühendada end äriale. Nüüdseks on juba loodud ühine kaubamärk ja koduleht – SG Arendus, mis koondab enda alla kinnisvara, ehitust, haljastust ning inkassoteenuseid. Seega pakume kliendile täispaketti A-st Z-ni: ostes meilt kinnisvara, ei pea otsima mujalt ehitus- ja haljastusteenust. Hetkel on meil üle 100 likviidse objekti üle Eesti.

Kuidas Sa selle peale tulid – kas see oli õnnelik juhus või pingelise töö tulemus?

Õnnelik juhus, sest elu viis mind kokku õigete inimestega. Pingelise töö tulemus, sest suutsin välja mõelda kontseptsiooni, millesse usub minu meeskond.

Mis on sinu arvates oma äri ajamise juures kõige olulisem?

Stabiilne rahavoog.

Avastades Erasmusena Amsterdami

Liisa Toomlaid

Amsterdam on linn, mis ei jäta külmaks mitte kedagi. Iganädalased kultuurisündmused, looklevad kanalid, peod, melu ja eelkõige tolerantne atmosfäär tõmbab ligi sadu tuhandeid turiste. Paljude noorte seas seostub Amsterdamiga kohe see, et seal on lubatud lahjemat sorti narkootikumid. Siiski on selles pindalalt suhteliselt väikeses linnas palju muudki huvitavat, alustades kunstnik Rembrandti majast ja lõpetades Van Goghi muuseumiga. EBSist on tudengeid sinna õppima läinud nii mõnigi. Meie tegime intervjuu Sandra ja Elenaga, kes õpivad just praegu, kevadsemestril, Amsterdumis.

Kus te vahetusõpilasena viibite?

Hollandis Amsterdumis

Miks valisite just Amsterdami?

Amsterdam tundus (ja nüüd teame, et nii ka on) väga huvitav, ilus ja mitmekülgne linn, mis erineb mingis mõttes ülejäänud Euroopa tüüpilistest linnadest. Samuti on meil olnud alati vist nii-öelda oma *Amsterdam dream* – jalgrattad, Amsterdam ja siinne kevad.

Miks tudengid üle maailma just Hollandisse õppima lähevad?

Amsterdam on tuntud kui väga tolerantne ja vabameelne linn, mida ta muidugi ka on, kuid välismaailmale on ilmselt jäänud suurem mulje siinsest vabameelsusest. Sest kohalikud on

täiesti tavalised inimesed ega käi absoluutselt igal nädalavahetusel *coffee-shop*'ides, nagu võib-olla paljud inimesed arvavad.

Kas see oli esimene kord elada välismaal?

See on esimene kord meie mõlema jaoks.

Kas kultuuridevaheline erinevus Eesti ja Hollandi vahel on väga suur? Millised olid kõige suuremad erinevused?

Ei ole väga märgatavaid erinevusi. Inimesed on siin võib-olla natuke avatumad. Oleme kogenud seda, et mis iganes murega sa tänaval inimeste poole pöördud, kõik on väga lahked ja valmis sind igati aitama. Üheks ilmselt kõige suuremaks erinevuseks on muidugi see, et siin on lubatud n-ö *soft-drugs*'id. Kuid Holland ei ole Euroopas kanepitarvitamise poolest üldsegi esikohal. Täpset kohta ei mäleta, kuid pigem jäi ta sinna lõpu poole. Mis näitab ka seda, et selline kanepi tarvitamine on siin väga populaarne pigem turistide kui kohalike seas.

Kas teie sealse ülikooli tudengite seas on narkootikumide tarbimine levinud?

Rahvusvaheliste tudengite seas on kanepi tegemine küll suhteliselt levinud, kuid niipalju, kui oleme kohalikega kokku puutunud, siis nendest ei tea me kedagi, kes seda pidevalt teeks. Kindlasti on paljud kohalikud noored seda proovinud, kuid pidevaid suitsetajaid siin tihti ei kohta.

**Sandra Sein (22),
Elen Lang (23)**

Kool, kus õpite: University of Amsterdam

Eriala EBSis: ettevõtlus

Kas kohalike suhtumine ja käitumine on eestlaste omast väga erinev?

Suuri erinevusi ei ole, kuid siinsed inimesed on avatumad ja üllatavalt abivalmid. Muide, kõik, kaasa arvatud 70aastased pensionärid, räägivad väga-väga head inglise keelt. Siinsed inimesed on rohkem ka n-ö *easy-going* mõtlemisega. Ei ole nii palju stressi kui Eesti inimeste hulgas.

Olete siin kahekesi. Kas see ei võta ära võimalust eri rahvustega rohkem tutvust teha või on see pigem hea tugi?

Oleneb. Kuna meie Eleniga olime väga head sõbrannad juba enne siia tulekut, siis pigem on see siin toeks, et sul on oma inimene kõrval. Oleme kohanud siin ka teisi eestlasi, kuid lähemalt suhelnud nendega väga pole, sest kõik on ikka tulnud siia tutvuma pigem teistest riikidest inimestega.

Kas sinna minnes ootas sind ees tuutor, kes eluga kohaneda aitas?

Kuna selleks semestriks saabus siia umbes 600 inimest korraga, siis korraldati meile tutvustamispäevad, mis kestsid kolm päeva. Kõik päevad olid tihedalt tegevusi täis, alustades ekskursioonidega, seminaridega ja lõpetades muidugi pidudega. Inimesed olid jagatud kümnekaupa gruppidesse ja igal grupil oli kaks juhendajat, kes siis korraldasid õhtuks erinevaid üritusi ja kelle poole sai pöörduda, kui midagi vaja. Need päevad olid hästi lahedad ja vajalikud, kui sa tuled linna, kus sa kedagi veel ei tunne.

Kuidas võrdled EBSi sealse kooliga?

Ained on siin koolis palju teoreetilisemad kui EBSis. Kui meil toob õppejõud tavaliselt igas aines näiteid ka elust enesest, siis siin on majandusained ehitatud üles täielikult erinevatel teooriatel ja nende tundmaõppimisel, mis teeb need ained ka küllalt raskeks. Võrreldes siinseid õppejõude EBSi õppejõududega, siis suuri erinevusi ei ole. EBSis on õppejõud

Erakogu

Sandra ja Elena.

üliõpilaste jaoks võib-olla natuke rohkem autoriteetsem kui siin.

Kas koduigatsus ka peale kipub?

Suurt koduigatsust ei ole veel peale tulnud. Seda sellepärast, et iga päev avastame veel midagi uut ja uusi inimesi, elu pole veel rutiinseks muutunud. Samuti oleme mõlemad juba korra Eestis käinud ja palju sõpru plaanib külla tulla.

Mida te peale õppimise veel teete?

Amsterdams on nii, et iga päev on kuskil pidu. Kas siis kellegi juures või korraldatakse midagi suuremat. Tuleb lihtsalt üks hetk osata öelda ei, sest tegelikult on siin ka nii palju muud, mida teha ja näha. Vabal ajal käime sõpradega enamasti linna peal ringi, lähme kohtadesse, kus pole veel käinud. Näiteks erinevad muuseumid, nagu Heinekeni muuseum, mis ei ole tavaline muuseum ja pakub huvi kindlasti kõigile. Kuna Amsterdams on jalgratta omamine justkui kohustuslik ja see näib olevat ainuke õige ja levinuim transpordivahend, siis ostsime ka meie endale siin rattad. Ja kui mõni päev ei ole midagi teha, siis lähme tavaliselt ratastega linna avastama.

Kui läheb soojemaks, siis enamik inimesi istub sõpradega pargis, joob veini/õlut ja naudib ilma ning seltskonda. Päikeselisi päevi on siiani olnud väga harva ja kui mõni juhtub olema, siis inimesed üritavad võtta sellest viimast.

Kas elamist leida oli raske? Ega te juhuslikult mõnes kanalis olevas paatmajas ela?

Elamise leidmise korraldas kool. Muidugi võis

sellest loobuda ja elukoha omal käel leida, kuid kooli pakkumine on suhteliselt soodne. Üldiselt on siin üürihinnad vähemalt kolm korda kallimad kui Eestis. Meil vedas ja saime endale väga hea elukoha. Elame kesklinnast kümneminutilise rattasõidu kaugusel ja kool on kõrvaltänavas! Mõned teised siin aga peavad kooli jõudmiseks sõitma pool tundi trammiga ja jagavad kööki 16 inimesega, mis ilmselgelt ei ole väga mõnus.

Amsterdams on kanalite ääres palju paatmaju ja neid on kindlasti võimalik rentida, kuid hindadega ei ole me kahjuks kursis. Küll aga elavad mõned õpilased väiksemat sorti kruiisilaeval, mis seisab sadamas ja on muudetud õpilaste elukohaks. Samuti on üheks õpilaste elukohaks majad, mis ehitatud kokku laevakonteineritest. Inimestele, kes pole neid maju ise näinud, võib tunduda see tõeliselt kummaline, kuid tegelikult on need ühed parimad ja ilusamad elukohad rahvusvahelistele õpilastele. Õpilased elavad sellistes kummalistes elukohtades just sellepärast, et Amsterdam on Euroopa suurlinnade mõistes väike ja inimesi siin on väga palju, seega üritatakse leida uudeid lahendusi, kuhu inimesi paigutada.

Kas on plaanis minna ka kevadel tulbivälju avastama?

Kindlasti. Põhilised lille-*show*'d toimuvad siin aprilli viimasel nädalal.

Palju on räägitud, et erasmusena välismaal viibides on elu nii-öelda lust ja lillepidu. Kas see vastab tõele? Miks?

Jah, see vastab küll mingis mõttes tõele. See

oleneb palju sellest, miks sa siia üldse tulid ja mis on sinu eesmärgid. Siin on inimesi, kes ei jäta vahele ühtegi pidu, ja on inimesi, kes lähenevad asjale natuke mõistlikumalt. Kuigi Amsterdam on tõesti hea peokoht ja olenemata nädalapäevast leiab siin tegevust.

Kas teil on võimalust ringi ka reisida? Kus?

Pole seda võimalust veel palju kasutanud, kuid kindlasti teeme seda. Sel nädalavahetusel lähme näiteks Belgiasse (Antwerpenisse, Brüsselisse). Samuti on plaanis minna Hollandi teisi linnu avastama. Kuna Amsterdam on paljudele Euroopa suurlinnadele suhteliselt ligidal, siis on reisiplaan siin kerge teha. Arvan, et kindlasti lähme Pariisi, mis on eriti ligidal.

Millised on kõige väärtuslikumad kogemused, mida välismaal õppides saad?

Ma arvan, et elades kodust pool aastat eemal, võõras linnas, hakkad paljusid asju teistmoodi nägema ja hindama. Muidugi annab see juurde palju iseseisvust.

Kas õppimise kõrvalt oleks võimalik ja lubatud ka töötada?

On küll, kuid head tööd on siin suhteliselt raske leida, kui sa absoluutselt kohalikku keelt ei räägi.

Mis on levinumad ametid üliõpilaste seas?

Kuna kohaliku keele oskus on tähtis ja enamikul meist siin seda ei ole, siis tavaliselt töötavad üliõpilased erinevates baarides, pubides.

Kas elu on Eestiga võrreldes oluliselt kallim?

Ei ole. Väljas söömine ja ringikäimine on küll natuke kallim, kuid muu on suhteliselt sama.

Millega te kõige rohkem siiani rahul olete?

Raske on midagi konkreetset välja tuua, sest selle poolelise kuu jooksul on palju juhtunud ja oleme kohanud palju huvitavaid inimesi. Kõige rohkem oleme rahul ehk linna valikuga.

Ja mis saakski veel parem olla kui nautida Euroopas asuvat imekaunist linna parimate sõprade seltsis. Kindlasti teeb selle kõik veel ahvatlevamaks vaikselt saabuv kevad, sest siis muutub Amsterdam veel kaunimaks. ■

Amsterdami tulbid.

Tudengiristsõna

X	Edward	Suurim imetaja	Laulja, juhtis ka 2002. a. Eurovisiooni lauluvõistlust	Mehenimi	Tristan ... Cunha saar	Restricted	Kanada provints	...kapsas							
Vehklemisala															
Läti ajaleht						National University	Vooluallikas								
X	Võrk (inglise k.) Üldastrooniline õppeaine					Graafika-programm	Saksa hõbemündid								
Vankerelamu								... Ruussaar							
ab ... usque ad mala (munadest õunteni)				Inimkeha ümbritsev mõjuväli	Graniidikiht										
ma, ..., ta			sine anno	Raviasutus		2 x täht	Suudlema		Naudinguõpetus	Argoon	James ... (007)	Kreeka täht	Tuulejakk	Sekund	
VASTUS	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
Näitleja							Rohi merehaiguse vastu	Mõla						Sidrun (inglise k.)	
Gramm		Tuisk ... Stars								Olümpia-võitja	Nõrgamõistuslik				
Saksamaa president 1999-2004				Saksa ajaleht ... Welt	End. kindlustusfirma			Mõistus	Eesti Raadio			Noot	Väe... (rinne)		
... breve (noodikirja märk)					Suund, suundumus	Suudlus (inglise k.)					Meeskoor	Purjenõor			
USA osariik (pealinn Juneau)							Risk	Vibupüss							
forte		Naisenimi	Strontsium						Tuik... (arter)	Laisik				North	Vene k. sidesõna
Was ... das?				Samuti	Jood									X	
Iktus						Vismut			Püstol						

EESTI RAHVA RISTSÕNAD
RISTIK

Võida EBSi veiniavaja!

Kõigi ristsõna õige vastuse saatjate vahel läheb loosi EBSi logoga veiniavaja!

Õiged vastused palume saata meiliaadressile maarja.manne@ebs.ee hiljemalt 25. aprilliks käesoleval aastal.

Koos vastusega pange kirja ka oma nimi, kursus ja telefoninumber. Võitja selgitame välja 1. maiks ja võtame teiega ise ühendust.

POKKERITURNIIR

2. aprill 18.00 - 22.00. Olympic Reval Park Hotel & Casino. Buy in 150.-

